

۲۲۵۸

**بررسی طول مدت تغذیه انحصاری با شیر مادر و برخی عوامل موثر بر آن
در شیرخواران تحت پوشش مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال
۱۳۹۹**

افروز مردی*^۱، مهرناز مشعوفی^۲، عاطفه شادمان^۳، هادی قراجه داغی^۴

۱. استادیار بهداشت باروری، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

Email: mardi1151@gmail.com T: 09143530294

۲. استادیار فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

۳. پزشک متخصص پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

۴. پزشک عمومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

مقدمه و هدف: دوره شیرخوارگی از نظر رشد و تکامل یکی از حساس ترین دوره های زندگی انسان است و تغذیه انحصاری با شیر مادر در ۶ ماهه اول زندگی نقش مهمی در زمینه ارتقا سلامت کودکان دارد. تعیین طول مدت تغذیه انحصاری با شیر مادر و برخی عوامل موثر بر آن در شیرخواران تحت پوشش مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ **روش کار:** مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بود. جامعه آماری شامل تمام زنان شیردهی بود که شیر خوار بالای ۶ ماه داشته و به یکی از مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل مراجعه می کرد. تعداد ۳۸۰ مادر شیرده به روش تصادفی ساده انتخاب شد. اطلاعات این مادران و شیرخوارانشان در چک لیست‌های از قبل تهیه شده درج شد. این اطلاعات توسط نرم افزار SPSS مورد آنالیز آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی مادران $31/0 \pm 5/8$ سال بود. میانگین مدت شیردهی انحصاری $4/73 \pm 1/63$ ماه و فراوانی شیردهی انحصاری تا ۶ ماهگی شیرخوار، $51/7\%$ بود. طول مدت تغذیه انحصاری با شیر مادر با عوامل زیر ارتباط نداشت ($P > 0/05$): سن مادر، تحصیلات مادر، بیماری زمینیه ای مادر، تعداد بارداری و زایمان، فاصله با زایمان قبلی، تحصیلات همسر، شغل همسر، میزان درآمد خانوار، جنسیت فرزند، رتبه و وزن هنگام تولد فرزند درحالیکه با وضعیت اشتغال مادر ($P = 0/038$)، نوع زایمان ($P = 0/009$)، و زمان شروع اولین شیردهی ($P < 0/001$) ارتباط معنادار داشت.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بیش از نیمی از شیرخواران مادران مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل از شیردهی انحصاری تا سن ۶ ماهگی برخوردار بودند. طول مدت شیردهی انحصاری با خانه دار بودن مادر، طبیعی بودن زایمان، و شروع بدون تاخیر اولین شیردهی، ارتباط معنی دار داشت.

کلمات کلیدی: تغذیه انحصاری، شیرمادر، اردبیل.

کد اخلاق: IR-ARUMS-REC.1399.447